

REGIONSUDVALGET

Regionsudvalget består af 329 medlemmer, der repræsenterer de regionale og lokale myndigheder i de 27 medlemsstater i Den Europæiske Union. Det afgiver udtalelser på grundlag af obligatoriske (som påkrævet i traktaterne) og frivillige høringer og, hvis det er relevant, initiativudtalelser. Dets medlemmer er ikke bundet af obligatoriske instrukser. De er i EU's almene interesse uafhængige i udførelsen af deres opgaver.

RETSGRUNDLAG

Artikel 13, stk. 4, i traktaten om Den Europæiske Union (TEU), artikel 300 og 305-307 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) og en række rådsafgørelser om beskikkelse af medlemmerne af og suppleanterne til udvalget for deres femårige mandatperiode som foreslået af medlemsstaterne.

MÅL

Regionsudvalget, der blev oprettet i 1994 efter Maastrichttraktatens ikrafttrædelse, er et rådgivende organ, der repræsenterer de regionale og lokale myndigheders interesser i EU og afgiver udtalelser på deres vegne til Rådet og Kommissionen. Medlemmer kan f.eks. være ledere for regionale myndigheder, borgmestre eller valgte eller ikkevalgte repræsentanter for regioner og byer i de 27 EU-medlemsstater.

Ifølge Regionsudvalgets egen beskrivelse er det en politisk forsamling af indehavere af et regionalt eller lokalt valgmandat, der arbejder for at fremme den europæiske integration. Det sikrer institutionel repræsentation for alle EU's territoriale områder, regioner, byer og kommuner.

Dets opgave er at inddrage de regionale og lokale myndigheder i den europæiske beslutningsproces og dermed tilskynde til øget borgerdeltagelse.

For bedre at kunne opfylde denne rolle har Regionsudvalget længe ønsket at opnå retten til at henvise sager om tilsidesættelse af nærhedsprincippet til Domstolen. Efter ikrafttrædelsen af Lissabontraktaten har det nu denne ret i medfør af artikel 8 i protokol nr. 2 om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet.

På området for samhørighedspolitik fokuserer Regionsudvalget gennem sit Underudvalg for Territorial Samhørighed (COTER) på at evaluere resultaterne af forhandlingerne om partnerskabsaftaler og operationelle programmer og på at opfylde partnerskabsprincippet inden for rammerne af ESIF-programmeringen for 2014-2020 samt på Kommissionens samhørighedsrapporter. Andre emner omfatter mobilitet i

geografisk og demografisk udfordrede regioner og de to makroregionale strategier for den adriatisk-joniske region (EUSAIR) og for alperregionen (EUSALP).

ORGANISERING

A. Sammensætning (artikel 305 i TEUF, Rådets afgørelse (EU) 2019/852[1])

1. Antal og national tildeling af pladser

I overensstemmelse med bestemmelserne i [Rådets afgørelse \(EU\) 2019/852](#) af 21. maj 2019 består Regionsudvalget af 329 medlemmer og et lige antal suppleanter, fordelt mellem medlemsstaterne som følger:

- 24 for Tyskland, Frankrig og Italien
- 21 for Spanien og Polen
- 15 for Rumænien
- 12 for Østrig, Belgien, Bulgarien, Den Tjekkiske Republik, Grækenland, Ungarn, Nederlandene, Portugal og Sverige
- 9 for Kroatien, Danmark, Finland, Irland, Litauen og Slovakiet
- 7 for Letland, Estland og Slovenien
- 6 for Cypern og Luxembourg
- 5 for Malta.

2. Beskikkelsesmetode

Medlemmerne beskikkes for fem år af Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed efter indstilling fra den pågældende medlemsstat (artikel 305 i TEUF). For perioden fra den 26. januar 2020 til den 25. januar 2025 har Rådet vedtaget [afgørelse \(EU\) 2019/2157](#) af 10. december 2019 om beskikkelse af medlemmer af og suppleanter til Regionsudvalget. Den 20. januar 2020 vedtog Rådet [afgørelse \(EU\) 2020/102](#), hvori det også udnævnte de medlemmer og suppleanter, der blev indstillet af den respektive medlemsstat efter den 20. december 2019. Mandatperioden kan genfornyes. De beskikkede medlemmer skal enten være valgt til en regional eller lokal myndighed eller være politisk ansvarlige over for en valgt forsamling (artikel 300, stk. 3, i TEUF). Hver gang et medlems- eller suppleantsæde i Regionsudvalget bliver ledigt ved udløbet af mandatperioden (f.eks. ved afslutningen af det regionale eller lokale mandat, på grundlag af hvilket medlemmet blev indstillet), bliver en særskilt rådsafgørelse nødvendig.

B. Struktur (artikel 306 i TEUF)

Regionsudvalget vælger af sin midte sin formand og sit præsidium for et tidsrum af to og et halvt år. Det fastsætter selv sin forretningsorden og forelægger den for Rådet til godkendelse (senest vedtaget den 31. januar 2014 på grundlag af artikel 306 i TEUF). Dets arbejde udføres af seks fagudvalg, der udarbejder udkast til udtalelser og beslutninger, som derefter forelægges til vedtagelse på plenarmødet. Som regel afholdes der seks plenarmøder om året.

Regionsudvalgets vigtigste opgaver på disse plenarmøder, som ledes af udvalgets [formand](#) (artikel 306 i TEUF), er at vedtage udtalelser, betænkninger og beslutninger, vedtage udvalgets budgetoverslag over indtægter og udgifter, vedtage udvalgets politiske program i begyndelsen af hver valgperiode, vælge formand, næstformand samt de øvrige medlemmer af Præsidiet, nedsætte politiske underudvalg inden for institutionen og vedtage og revidere udvalgets forretningsorden.

Af effektivitetshensyn deles visse af dets permanente sekretariats tjenester på dets hjemsted i Bruxelles med Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs sekretariat (se protokol nr. 6 om fastlæggelse af hjemstedet for Den Europæiske Unions institutioner og for visse af Unionens organer, kontorer, agenturer og tjenester). Inden for rammerne af budgetproceduren i 2014 blev Europa-Parlamentets Præsidium også enig med Regionsudvalget om i fællesskab at realisere effektivitetsgevinster på området for oversættelse. Regionsudvalget (sektion 7 i EU-budgettet) havde et administrativt budget på ca. 96 mio. EUR i 2018.

TILSKRIVNINGER

A. Udtalelser afgivet efter anmodning fra andre institutioner

1. Obligatorisk høring

Rådet og Kommissionen skal høre Regionsudvalget, inden de træffer afgørelser vedrørende:

- uddannelse, erhvervsuddannelse og ungdom (artikel 165 i TEUF)
- kultur (artikel 167 i TEUF)
- folkesundhed (artikel 168 i TEUF)
- transeuropæiske transport-, telekommunikations- og energinet (artikel 172 i TEUF)
- økonomisk og social samhørighed (artikel 175, 177 og 178 i TEUF)

2. Frivillig høring

Kommissionen, Rådet og Parlamentet kan desuden høre Regionsudvalget om ethvert andet spørgsmål, som de finder passende.

Når Parlamentet, Rådet eller Kommissionen hører Regionsudvalget (uanset om det er på obligatorisk eller frivillig basis), kan de fastsætte en frist (mindst én måned, jf. artikel 307 i TEUF) for dets svar. Efter fristens udløb kan sagen behandles, uanset at udtalelsen ikke foreligger.

B. Udfærdigelse af udtalelse på eget initiativ

1. Når Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg høres, underrettes Regionsudvalget, som også kan afgive en udtalelse om anliggendet, hvis det finder, at der er regionale interesser involveret.

2. Som hovedregel kan Regionsudvalget afgive en udtalelse, når det anser en sådan foranstaltning for passende. Udvalget har f.eks. afgivet udtalelser på eget initiativ inden for følgende områder: små og mellemstore virksomheder

(SMV'er), transeuropæiske netværk, turisme, strukturfonde, sundhed (bekæmpelsen af narkotika), industri, byudvikling, uddannelsesprogrammer og miljø.

C. Henvisning til EU-Domstolen – efterfølgende retlig prøvelse

Udvalget kan ligeledes indbringe sager for Domstolen med henblik på at bevare de prærogativer, det har fået tildelt ([artikel 263 i TEUF](#)). Med andre ord kan det anlægge sag ved Domstolen, hvis det mener, at det ikke er blevet hørt, når det burde, eller hvis høringsprocedurerne ikke er blevet anvendt korrekt (annullering af retsakter ([1.3.10](#))).

Retten til at anlægge sag i henhold til [artikel 8 i protokol nr. 2 om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet, der er knyttet som bilag til Lissabontraktaten](#), hvis høringsprocedurer ikke er blevet anvendt korrekt, gør det muligt for Regionsudvalget at anmode Domstolen om at fastslå, hvorvidt en lovgivningsmæssig retsakt henhørende under udvalgets kompetenceområde overholder nærhedsprincippet.

EUROPA-PARLAMENTETS ROLLE

Europa-Parlamentets forretningsorden (bilag VI, punkt XII) gør Regionaludviklingsudvalget (REGI) ansvarligt for at opretholde forbindelserne med Regionsudvalget, interregionale samarbejdsorganisationer samt med lokale og regionale myndigheder.

I henhold til [samarbejdsaftalen mellem Europa-Parlamentet og Regionsudvalget af den 5. februar 2014](#):

- udarbejder Regionsudvalget konsekvensanalyser af forslag til EU-retsakter, som det sender til Parlamentet i god tid, inden ændringsproceduren indledes. Disse konsekvensanalyser indeholder nærmere oplysninger om, hvordan den eksisterende lovgivning fungerer på nationalt, regionalt og lokalt plan, samt udtalelser om forbedringer af den foreslåede lovgivning
- ét medlem fra Regionsudvalget indbydes til alle relevante parlamentariske udvalgsmøder. Denne ordfører eller talsmand redegør for Regionsudvalgets udtalelser. Omvendt kan Parlamentets ordførere deltage i Regionsudvalgets udvalgsmøder
- det generelle lovgivningsmæssige samarbejde og arbejdsplanen drøftes to gange om året af formanden for Parlamentets formandskonference og formandens modpart i Regionsudvalget.

Siden 2008 har REGI-udvalget og COTER afholdt et årligt fælles møde inden for rammerne af begivenheden "Open Days: European Week of Regions and Cities" (Åbent hus: Den europæiske uge for regioner og byer).

Udo Bux
02/2020

